

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C22 – CUL4**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 15 oktober 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de weigering van subsidies aan jeugdverblijfcentra wegens verhuur aan Franstalige en buitenlandse groepen	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbetaling van subsidies voor sport	5
Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de beveiliging van musea	7
Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de aanbevelingen van de Brusselse cultuursector in het cultuurplan voor Brussel	
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het cultuurplan Brussel	12

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene**Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de weigering van subsidies aan jeugdverblijfscentra wegens verhuur aan Franstalige en buitenlandse groepen**

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in het uitvoeringsbesluit van 28 mei 2004 van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen, jeugdverblijfscentra, ondersteuningsstructuren en de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme staat in artikel 7: "Om erkend en gesubsidieerd te worden, moeten de jeugdherbergen en de jeugdverblijfscentra erkend zijn als jeugdverblijf van het type A, B of C, overeenkomstig artikel 24 van het besluit van de Vlaamse Regering". Dit besluit zegt niets over de nationaliteit of domicilie van de groepen.

Ik kreeg vragen van een Vlaams jeugdverblijfscentrum van type C, dat zijn kampplaats verhuurde aan een Waalse en een Nederlandse jeugdgroep en daarvoor minder werd gesubsidieerd. Nochtans kan ik in de decreten en de besluiten hiervoor geen legitimering vinden. Volgens mij is de enige voorwaarde dat jeugdverblijfscentra voorrang geven aan overnachtingen voor de jeugd. Het decreet spreekt nergens van een nationaliteits- of taalgroepvoorwaarde of voorkeur. Integendeel: in artikel 4 staat net dat de jeugdverblijfscentra de democratie, mensen- en kinderrechten moeten respecteren, dus niet mogen discrimineren omwille van irrelevante persoonskenmerken.

Blijkbaar wordt geredeneerd dat het decreet een gemeenschapsbevoegdheid regelt, en dat daarom enkel logies van Vlaamse jeugdgroepen meetellen. Nochtans lijkt de herkomst van de bezoekers mij niet relevant. Immers, noch in het decreet van 3 maart 2004, noch in het besluit van 28 mei 2004 is sprake van een onderscheid tussen 'Vlaams' en 'ander': Waals, Brussels of buitenlands jeugdwerk.

Mijnheer de minister, hoe verklaart u dat er bij de administratie toch een onderscheid wordt gemaakt tussen verhuren aan enerzijds Vlaamse en anderzijds andere groepen? Wordt dit onderscheid ook in andere jeugdverblijven gemaakt? Staat u hierachter? Is dit niet in strijd met de antidiscriminatiewetgeving in ons land? Welke initiatieven zult u nemen om dergelijke interpretaties te vermijden en om duidelijkheid te scheppen bij de jeugdverblijfscentra?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het decreet van 3 maart 2004 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfscentra, ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ, zoals gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, en zijn uitvoeringsbesluit van 28 mei 2004, kent van in het begin een aantal interpretatieproblemen waarmee mijn administratie wordt geconfronteerd.

Het is dan ook een van mijn doelstellingen dit decreet aan te pakken en te herzien. Samenvattend kan er gesteld worden dat de filosofie van het decreet goed is, maar dat de uitwerking ervan veel te wensen overlaat. Er zijn zeer ingewikkelde en tijdrovende procedures, onduidelijke begrippen, moeilijk controleerbare principes en veel administratieve last voor de subsidieaanvragers.

Het decreet voorziet voor de jeugdverblijven en hostels in drie verschillende types van subsidies, namelijk een basissubsidie, een werkingsubsidie en een personeelsubsidie. Om gesubsidieerd te worden in het kader van het decreet, moet het verblijfscentrum aan een hele resem voorwaarden voldoen. Die worden opgesomd in de artikelen 3 en 14 van het decreet.

Een belangrijke voorwaarde is dat de jeugdverblijven erkend moeten zijn in het kader van het decreet Toerisme voor Allen. Het is Toerisme Vlaanderen dat de jeugdverblijven erkent en opdeelt in de categorieën A, B of C. Mijn administratie gaat verder op deze erkenningslijsten

en controleert welke van deze verblijven in aanmerking komen op basis van de verdere voorwaarden van het decreet: een vzw zijn, minstens 40 bedden hebben, enzovoort.

Een belangrijke voorwaarde voor de jeugdverblijven van type C is vervat in artikel 14, paragraaf 3, vijfde lid, waarnaar u verwijst. Jaarlijks moeten er minstens tien verschillende jeugdverenigingen verblijven, voor minstens twee nachten. Elk verblijfcentrum dat meent te voldoen aan de voorwaarden opgesomd in het decreet, kan een aanvraag tot basis-, werkings- en personeelssubsidiëring doen. De volledige procedure is zeer ingewikkeld, daarom ga ik er niet op in.

Bij de interpretatie en toepassing van de regelgeving door de administratie wordt bij de berekening van de werkingssubsidies geen rekening gehouden met jeugdverenigingen die niet gelokaliseerd zijn in Vlaanderen of Brussel. Slechts in één geval leidde dit tot niet-subsidiëring. Het gaat hier om een centrum aan de kust waar enkel en alleen jongeren uit Wallonië verblijven. In alle andere gevallen kwamen de verblijfcentra die een dossier indienen aan minstens tien verschillende jeugdverenigingen uit Vlaanderen en Brussel, ook in het geval van de Nederlandse jeugdorganisatie waar u naar verwijst. Het niet meerekenen van buitenlandse groepen heeft tot nog toe enkel een beperkte invloed gehad op de werkingssubsidies, met een maximum van 80 euro minder. U stelt dus terecht een probleem aan de kaak, maar in de praktijk heeft het niet zoveel consequenties.

Mijn administratie wijst erop dat een ruimere interpretatie van het decreet binnen de huidige budgettaire context zal leiden tot een versnippering van de middelen, en dus tot minder subsidies voor jeugdverblijfcentra waar wel jeugdverenigingen uit Vlaanderen en Brussel verblijven. Ook wijst de administratie er terecht op dat het controleren van de voorwaarden waaraan een groep moet voldoen om als jeugdwerkvereniging in aanmerking te komen in het kader van dit decreet, voor buitenlandse groepen haast oncontroleerbaar is. Ik heb begrip voor de vragen van de administratie naar een heldere en transparante regelgeving. Ik denk dat het ook in het belang van de administratie is dat regels toegepast kunnen worden, in plaats van ze te moeten interpreteren. Ik deel evenwel ook uw bezorgdheid over deze interpretatie. Er kunnen inderdaad juridische vragen worden gesteld en zelfs vragen naar opportuniteit over de interpretatie die tot op heden is gehanteerd.

Ik zal de administratie dan ook verzoeken om, in afwachting van een nieuwe regelgeving, geen groepen uit te sluiten op basis van hun herkomst. Dat Vlaanderen een trekpleister is voor jongeren uit de hele wereld, ook uit Wallonië, moeten we koesteren. Ik denk dat we daarbij een heel duidelijk onderscheid moeten maken tussen het subsidiëren van verblijfsmogelijkheden voor Vlaamse jeugdverenigingen, waar dan ook, en het erkennen en subsidiëren van verblijfsmogelijkheden voor jongeren in Vlaanderen. Ik heb de indruk dat die door elkaar worden gemengd – niet door u, maar het gebeurt. Als Vlaanderen vindt dat het verblijfcentra financieel moet stimuleren om jongeren in groep de kans te geven Vlaanderen te leren kennen, mag het inderdaad geen onderscheid maken gebaseerd op de herkomst van die jongeren, maar anderzijds moet het ook onze bezorgdheid blijven om het Vlaamse jeugdwerk de kans te geven om in Vlaamse centra te verblijven.

Met mijn collega, minister Bourgeois, zal ik er een prioriteit van maken om de regelgeving inzake de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels en de ondersteuningsstructuren grondig te herzien. Dit is meteen ook een van mijn prioriteiten bij de aanvang van mijn mandaat: een duidelijke, eerlijke en simpele reglementering uitwerken, zowel voor de sector van de uitbaters, voor de gebruikers van deze verblijfcentra als voor mijn administratie.

De voorzitter: Mevrouw Poleyne heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyne: Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister graag bedanken voor zijn duidelijke antwoord. Het is goed dat de interpretatieproblemen in het geval van verhuur aan andere groepen dan Vlaamse, uit de weg worden gegaan en dat de administratie hier duidelijkheid over krijgt.

Mijnheer de minister, ik ben blij dat u ermee akkoord gaat dat het niet kan dat we daar een verschil maken en dat het feitelijk juist goed is dat buitenlandse groepen naar Vlaanderen komen.

Het argument dat er zou worden versnipperd indien we het toch toelaten, is niet zo goed, want u zegt zelf dat het maar om 80 euro gaat die de groepen te weinig hebben gekregen. Zo veel minder budget zal er dan toch niet zijn voor andere jeugdverblijfcentra.

Ik dank u voor uw antwoord, en ik wil u nog graag de volgende suggestie meegeven. Gezien uw politieke voorgeschiedenis is dit misschien iets makkelijker voor u: ik denk dat het goed zou zijn om iets nauwer samen te werken met de ministers van Jeugd en van Toerisme van de andere gemeenschappen en gewesten van ons land om ervoor te zorgen dat we het jeugdtoerisme, vooral van jeugdbewegingen met kampen in Wallonië en in het Duitstalig gebied, en vanuit Brussel beter op elkaar afstemmen. Ik heb hierover in de vorige legislatuur regelmatig vragen gesteld aan toenmalig minister Anciaux. Ik meen dat hij één keer een overleg heeft gehad met zijn collega's, maar dat het daarbij bleef. Misschien bent u de geschikte minister om die draad weer op te nemen.

Minister Pascal Smet: Ik ben blij dat te horen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbetaling van subsidies voor sport

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een eenvoudige, maar niet onbelangrijke vraag en die gaat over geld, maar niet alleen daarover. Ik ben zelf vooral actief in de cultuurwereld, maar ook een beetje in de sportwereld en in die wereld heerst er grote ongerustheid over de uitbetaling van subsidies. Zoals elke goede huisvader let de Vlaamse overheid goed op de kas, maar u weet ook dat er rare dingen kunnen gebeuren als het zakgeld van de kinderen te laat wordt uitbetaald. De Vlaamse overheid zorgt ervoor dat het de eigen uitgaven en liquiditeiten goed beheert – vooral de liquiditeiten, maar in deze hoop ik dat het enkel om een uitstel gaat.

Het is natuurlijk vaak zo dat medewerkers in de organisaties binnen de sport-, cultuur- en jeugdsector hun loon van de vorige maand nog niet hebben gekregen. Het ziet er bovendien naar uit dat dat ook in de volgende maanden het geval zal zijn. In de meeste van die organisaties zijn er immers geen liquiditeiten voorhanden – net zoals bij de Vlaamse overheid denk ik dan – die toelaten om lonen voor te schieten. Ik ben zelf betrokken bij een aantal vzw's, en wij werden op het matje geroepen door BNP Paribas omdat we onze kaskredieten maximaal hebben aangesproken om voornamelijk achterstallige uitgaven, schulden en lonen te betalen.

Dat is het gevolg van het wat later uitkeren – ik hoop toch dat het zich daartoe beperkt – van de schijven van de Vlaamse overheid voor subsidies. In de plenaire vergadering heb ik al aan minister Schauvliege gevraagd hoe het zat voor cultuur en ze heeft daar een antwoord op gegeven, maar hetzelfde geldt voor de andere gesubsidieerde sectoren zoals sport. Laten we er dus even aandacht aan besteden.

Het gaat om het systeem van de twaalfden, dat gebaseerd is op de twaalf maanden, waarbij de minister van Begroting twaalfden laat vrijmaken om te betalen. Gelet op de vrij complexe uitbetalingsprocedure en het aantal stappen die nodig zijn, liggen er makkelijk zes weken tussen het geven van een betaalopdracht en de dag waarop de organisatie geld op haar rekening heeft. Een maand uitstel betekent dus dat de betaling een hele tijd wordt uitgesteld.

Ik heb begrepen dat de bewarende maatregelen ondertussen beperkt worden tot de laatste twee twaalfden: tien twaalfden werden dus al vrijgegeven. In de meeste subsidiesystemen en decreten werken we echter met vier voorschotten. In de decreten staat dat de vierde schijf vanaf 1 oktober wordt uitbetaald. Dat is een handigheidje van de administratie waar ik begrip voor heb, want als er stond ‘tegen 1 oktober’, zou er een rechtsgrond zijn om naar de recht-bank of andere controlerende instanties, zoals het Rekenhof, te trekken. Hier gaat het om: vanaf 1 oktober. Meestal probeert de administratie het vierde voorschot effectief rond 1 oktober uit te betalen, en dat is heel fijn. Mijn vraag is eenvoudig maar zeer precair. Ik wil ook vragen om niet enkel aan mij te antwoorden, maar ook aan de sectoren.

Mijnheer de minister, hebt u er al zicht op wanneer het resterende gedeelte van de decretaal toegezegde subsidies zal worden vrijgegeven voor uitbetaling? Wanneer concreet mogen de sportorganisaties die subsidies verwachten op hun bankrekening?

Mijn tweede vraag is hopelijk overbodig: zullen alle decretale engagementen voor 2009 – ik heb het niet over de begroting van volgend jaar – onverminderd worden nagekomen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik zal met plezier antwoorden omdat het er in bijna alle gevallen heel goed uitziet.

Voor de decretale subsidiëring in het kader van het decreet op de sportfederaties, exclusief topsport, werden in 2009 al alle voorziene decretale voorschotten op de subsidies 2009 aan de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding uitbetaald. En dat is 90 percent. Tegen 1 april 2010 moeten die drie actoren een werkingsverslag en een financieel verslag over 2009 indienen, en op basis daarvan zullen de subsidies 2009 definitief worden toegekend. Het saldo van de subsidies 2009 zal zoals voorzien op 1 juli 2010 betaald worden. Voor die drie organisaties is er geen enkele vertraging en ook geen enkele invloed van het feit dat er op dit moment maar tien twaalfden zijn vrijgegeven.

Met betrekking tot de decretale subsidiëring van topsport in het kader van het decreet op de sportfederaties werden in 2009 al vier decretaal bepaalde voorschotten op de subsidies 2009 uitbetaald aan de betrokken unisportfederaties. Omwille van de administratieve blokkering van twee twaalfden werd het vierde voorschot op de subsidies voor voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden uitbetaald aan 70 percent van het voorziene bedrag. Het resterende bedrag zal worden overgemaakt in functie van het vrijkomen van de nodige begrotingskredieten. Ik verwacht dat dat zal gebeuren na de definitieve indiening of goedkeuring van de begroting. Tegen 1 april 2010 moeten de unisportfederaties een werkingsverslag en een financieel verslag overmaken, en dan zal de subsidie 2009 definitief worden goedgekeurd. Het saldo krijgen zij op 1 juli 2010 uitbetaald, zoals decretaal bepaald.

Voor de decretale subsidiëring van de gemeenten en de provincies en de VGC voor het voeren van een sport-voor-allenbeleid hebben we in 2009 de voorziene decretale voorschotten voor 90 percent aan de actoren uitbetaald. Ook daar is er geen enkele invloed van de tien-twaalfdenregel. Na aanvaarding van het in te dienen verslag over 2009 zullen we het saldo van de subsidies 2009 zoals decretaal bepaald voor 31 december 2010 uitbetalen.

Buiten een klein stuk van topsport hebben we dus alles uitbetaald. Dat verklaart mijn verbaasde blik toen u zei dat er lonen niet konden worden uitbetaald. Wij hebben alles gedaan, denk ik.

Op uw tweede vraag kan ik simpel antwoorden: ja, wij zullen alle decretale engagementen inzake subsidies 2009 uitbetalen binnen de perken van de beschikbare kredieten, zoals decretaal bepaald, omdat er mogelijk verschuivingen zijn in functie van de afrekeningen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, dat is een heel fijn antwoord voor u en ook voor mij. Er is een kleine administratieve vertraging op de uitbetalingsmomenten. Geldt dat ook voor andere gesubsidieerde sectoren? Hebt u daar weet van?

Minister Philippe Muylers: Ik kan niet zeggen hoe het in andere gesubsidieerde sectoren is.

De heer Bart Caron: Voor cultuur weet ik heel zeker dat de subsidies van de vierde schijf niet op de bankrekening staan. Ik ben zelf gedelegeerd bestuurder van eentje en voorzitter van een ander. Daar denk ik dat er wel een vertraging is. Ik ben heel blij dat het er voor sport zo voorstaat, en ik hoop dat ook de kleine dingetjes worden opgelost.

Ik ben vooral blij, mijnheer de minister, dat u bevestigt dat alle engagementen zullen worden nagekomen. Dan hoeven we alvast niet ongerust te zijn dat de begrotingscontrole daar nog in zou snijden. Ik ben blij dat de minister van Begroting ook die van Sport is, of omgekeerd, zoals u wilt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de beveiliging van musea

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de minister, de aanleiding voor mijn vraag is een diefstal in het Jetse Magrittemuseum op 24 september. Enkele criminelen konden zomaar het museum binnenlopen, en na een korte gijzeling van het personeel en de bezoekers gingen ze aan de haal met een toch wel bekend werk, 'Olympia' van de schilder Magritte. Ik wil het debat opentrekken: hoe kunnen we ervoor zorgen dat het algemene beveiligingsbeleid in onze Vlaamse musea voor grote – waar het waarschijnlijk minder een probleem is – en vooral voor kleine musea verbeterd kan worden?

Een dergelijke toestand komt misschien niet elke dag voor, maar is wel schrijnend. Het gaat over een topwerk of een subtopwerk. Daarover zijn de kenners het misschien niet helemaal eens. Zoals u weet, probeert de Vlaamse Regering via het Topstukendecreet een bepaald beleid te voeren. Het spreekt voor zich dat we topstukken enkel naar hier zullen krijgen als er een zekere garantie is dat de werken in ons bezit blijven. In dit geval moet men dat letterlijk nemen: dat ze in alle veiligheid in ons bezit blijven.

De conservator van het Magrittemuseum meldde nog dat hij bij verschillende overheden aanklopte omdat hij inzag dat de beveiliging van het museum een achilleshiel was. Dat geef ik ten exemplatieve titel. Het museum bevindt zich in Brussel en hangt op dit ogenblik niet af van de Vlaamse overheid, maar dat zou theoretisch kunnen. Ik weet niet of hij ook bij de Vlaamse overheid heeft aangeklopt. Hij zegt dat het in feite geen prioriteit is van het beleid. Ik heb contact gehad met de cel kunstcriminaliteit van de federale politie. Die hebben bevestigd dat er nog zeer grote witte vlekken zijn op het vlak van de beveiliging van kunsterfgoed.

Voor kleinere instituten zoals het Magrittemuseum volstaan de middelen vaak amper voor de gewone werking. Veiligheid komt daarbij meestal niet op de eerste plaats. Ik wil u een suggestie doen: zelfs met beperkte middelen zou men er beleidsmatig voor kunnen zorgen dat dergelijke toestanden zich minder voordoen. In Frankrijk heeft men daarvoor het systeem van een erfgoedbeveiligingsadviseur bedacht. Die persoon opereert in de schoot van de Cultuuradministratie, en zorgt er in samenspraak met de politiediensten voor dat er voor alle musea en erfgoedsites een eenduidig beveiligingsbeleid gecreëerd wordt en dat er ook geval per geval specifieke plannen en tips worden gegeven.

Mevrouw de minister, erkent u de problematiek van de beveiliging van musea en ander erfgoed? Zijn er u nog specifieke problemen bekend?

Bestaat er vanuit de Vlaamse Cultuuradministratie een uitgewerkt beveiligingsplan? Zijn er beleidsmatige impulsen?

Zijn er criteria die een verband leggen tussen de publieke financiering en de beveiliging van musea? Of staat dat volledig los van elkaar?

Meent u dat de Franse werkwijze met een erfgoedbeveiligingsadviseur een goede piste zou kunnen zijn? Zo neen, hoor ik graag uw argumenten en de manier waarop u de beveiliging van de musea en de erfgoedsites wilt regelen.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: De heer Gatz heeft gelijk dat we gezien de ambities die de Vlaamse Regering heeft in het Topstukkendecreet, ook de ambitie moeten hebben om garant te staan voor de werken die we in ons bezit hebben. Misschien mag ik zo stout zijn om te zeggen dat die vraag er in de vorige legislatuur ook was en dat de vorige meerderheid daarvoor te weinig aandacht heeft gehad.

De diefstal in het Magrittemuseum is geen alleenstaand geval. Vorig jaar wist het Art Research Team al te vertellen dat er jaarlijks 15.000 kunstvoorwerpen verdwijnen. Dat werd onmiddellijk gerelativeerd door de federale gerechtelijke dienst. Zij noemden die schatting te hoog en stelden dat er maximum 300 stukken gestolen zouden worden.

De beveiliging in musea blijft een aandachtspunt. Ik verwijs naar het incident in het SMAK met de diefstal van 'Meikever' van Panamarenko. Dat heeft ervoor gezorgd dat er plaatselijk veel extra aandacht naar beveiliging ging.

Er wordt gesteld dat museumdiefstallen vooral plaatsvinden in kleinere musea. Grote musea hebben iets meer aandacht voor beveiliging. Daarom wil ik me aansluiten bij de vraag van de heer Gatz naar een algemeen kader met extra aandacht voor kleinere musea, die soms over te weinig budget beschikken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Gatz, ik heb een zeer uitgebreid antwoord voor u, wat aantoont dat we de problematiek zeer ernstig nemen. U hebt zelf ook aangehaald dat de diefstal van het schilderij van Magritte zich voordeed in een privémuseum in Brussel-Hoofdstad, waar de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd is. Niettemin is uw vraag zeker terecht.

De beveiliging van cultureel erfgoed in publieke ruimten is een reëel en acuut probleem. Het is overigens een probleem dat zich wereldwijd voordoet, geen typisch Vlaams fenomeen. Overal ter wereld worstelt men met de beveiliging van kunstwerken. Aangezien het publieke cultureel erfgoed per definitie zo toegankelijk mogelijk moet zijn en voor iedereen bereikbaar, zal er steeds een fragiel evenwicht blijven tussen het beschermen van ons cultureel erfgoed en het zo benaderbaar mogelijk tentoonstellen ervan. Het directe, zo weinig mogelijk gehinderde contact met kunstobjecten en cultureel erfgoed zou het voorrecht van elke bezoeker moeten zijn. Dat maakt de beveiliging van kostbaar cultureel erfgoed kwetsbaar en maakt een waterdichte beveiliging soms moeilijk te realiseren. Het is belangrijk om te beseffen dat risico's nooit geheel uit te sluiten zijn.

Het aangehaalde voorbeeld van de kunstroof in het Magrittemuseum in Jette is geen alleenstaand geval. In Vlaanderen zijn in het verleden – daar heeft de heer Deckmyn al naar verwezen –, verschillende instellingen het slachtoffer geweest van vandalisme of kunstroven. Ik geef enkele voorbeelden omdat u ernaar vraagt: de diefstal in het Rubenshuis in Antwerpen, het Hof van Busleyden in Mechelen en het S.M.A.K. in Gent. Ook grote buitenlandse musea, die vaak voorzien zijn van bijzonder gesofisticeerde uitgebreide beveiligingsmaatregelen, worden nog het slachtoffer van diefstal. Ik denk aan het Van Goghmuseum in Amsterdam, het Kunsthistorisches Museum in Wenen en het Ashmolean Museum van de universiteit van Oxford.

De aard van vandalisme en diefstallen varieert. Diefstallen kunnen tijdens of na de openingsuren worden gepleegd, met behulp van gespecialiseerde apparatuur of op brutale wijze zoals onlangs in Brussel. Voor elke risicosituatie zijn andere veiligheidsmaatregelen en preventieve zorgen mogelijk. We moeten ervoor zorgen dat risico's zo optimaal mogelijk worden uitgesloten en beperkt.

Het inschakelen van privébescherming door gespecialiseerde bewakingsfirma's is voor de meeste instellingen budgettair een onhaalbare kaart. Rechtstreekse beveiliging van de collectiestukken kan door de manier van tentoonstellen, door bevestigingssystemen, door elektronische beveiliging, door het inschakelen van opgeleide suppoosten enzovoort. Het is ook van belang om bijvoorbeeld een goed gedocumenteerde registratie te hebben van de gehele collectie. We stellen vast dat het bij diefstal niet altijd mogelijk is om een volledig gedetailleerd dossier over te maken. U verwees daarnet naar de cel Kunstcriminaliteit van de federale politie. Het blijkt dat een goed gedocumenteerd dossier, met een duidelijke beschrijving en foto's van het werk, van essentieel belang is zodat dit kan worden voorgelegd aan Interpol.

FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, biedt informatie en advies aan musea en erfgoedinstellingen om de beveiligingsproblematiek met meer inzicht en deskundigheid aan te pakken. Hierop kom ik dadelijk terug.

U vraagt waar zich, buiten de musea, nog problemen voordoen. Ik wil verwijzen naar onze kerken, waar een aantal kwetsbare schakels zijn. In februari 2008 werd bijvoorbeeld een kunstroof gepleegd in de kathedraal van Doornik, waarbij edelsmeedwerk werd ontvreemd.

U vraagt of er vanuit de cultuuradministratie een uitgewerkt beveiligingsplan voor musea en erfgoedsites is. Er is de afgelopen jaren wel degelijk veel aandacht besteed aan het begeleiden van musea en erfgoedsites om een beveiligingsplan – we spreken in het jargon van een calamiteitenplan – uit te werken. Tot hiertoe hebben we, naar aanleiding van het aangehaalde voorbeeld in het René Magritte Museum in Jette, enkel gesproken over diefstal. Het is echter van belang om niet enkel bij diefstal stil te staan, maar om deze problematiek van beveiliging open te trekken naar allerhande calamiteiten zoals vandalisme, brand, waterschade, aantasting door houtworm en schimmels.

De risico's waarmee instellingen die cultureel erfgoed bewaren kampen, zijn divers van aard. Risicoanalyses en het opstellen van een calamiteitenplan stellen de cultureel-erfgoedorganisaties in staat om zich te wapenen tegen grote en kleine risico's. Zo'n plan bevat de preventieve maatregelen, maar ook acties en procedures die tijdens een ramp moeten worden gevolgd. De Vlaamse overheid legt de musea en erfgoedorganisaties geen standaard beveiligings- of calamiteitenplan op. Dat is immers onmogelijk. Een calamiteitenplan is specifiek voor elke organisatie en wordt voorafgegaan door een grondige risicoanalyse en overleg met lokale hulpdiensten.

Het opstellen van een specifiek calamiteitenplan is een van de elementen waaraan een instelling moet voldoen om erkend te worden binnen het Cultureel-erfgoeddecreet, om het zogenaamde kwaliteitslabel te verkrijgen. Het Cultureel-erfgoeddecreet van 2008 biedt inderdaad de mogelijkheid om kwaliteitslabels toe te kennen aan musea en collectiebeherende instellingen. Met het toekennen van een kwaliteitslabel aan deze instellingen wil de Vlaamse Gemeenschap de kwaliteit van de werking erkennen, bewaken en verbeteren.

Om een kwaliteitslabel te krijgen moet de collectiebeherende organisatie aan minimale kwaliteitsnormen voldoen. Er wordt verwacht dat de organisatie vier basisfuncties kwaliteitsvol en evenwichtig uitoefent. Het gaat om vier basisfuncties voor musea die zijn omschreven in een charter van de Unesco, met name de verzamelfunctie, de behoud- en beheersfunctie, de onderzoeksfunctie en de publieksgerichte functie.

De behoud- en beheersfunctie houdt in dat de organisatie alles in het werk stelt om het cultureel erfgoed zo optimaal mogelijk te bewaren en dus ook te beveiligen tegen mogelijke calamiteiten. Hiervoor moeten erkende organisaties beschikken over een beschrijving van de

materiële toestand van de collectie, een beschrijving van de actieve en passieve maatregelen die de organisatie treft tot het behoud van de collectie, alsook een beschrijving van de maatregelen die genomen zijn om de collectie tegen diefstal, brand, vandalisme en andere risico's te beveiligen. In de handleiding van de Cultuuradministratie wordt aangegeven dat het wenselijk is om het calamiteitenplan uit te werken in samenwerking met de politionele diensten en de brandweer.

Van musea en collectiebeherende organisaties wordt dus verwacht dat zij zelf instaan voor het voeren van een risicomanagement en het uitwerken van een calamiteitenplan. Hierin staan de organisaties uiteraard niet alleen. Op een gestructureerde manier worden informatie, advies en concrete acties aangeboden aan de brede cultureel-erfgoedsector. Dit gebeurt door de lokale cultureel-erfgoedcellen, de provinciale museumconsulenten en door FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed. Musea, culturele archiefinstellingen, erfgoedbibliotheken en andere erfgoedbeheerders kunnen bij FARO steeds terecht voor informatie en advies.

Via de website wordt ook een self-assessmentinstrument aangeboden in de vorm van een handboek met cd-rom: de Museum Standaard Audit Veiligheidszorg (MUSAVE). De Museum Standaard Audit Veiligheidszorg is een geautomatiseerd beoordelingsinstrument dat elke instelling in staat stelt om zelf een interne veiligheidsaudit te doen en zo de zwakke en sterke punten van de veiligheidszorg in kaart te brengen. Het instrument focust op technische en mechanische aspecten, organisatorische aspecten, personeelsbeleid, opleidingen van suppoosten enzovoort. Nog dit najaar organiseert FARO bovendien een studiedag rond veiligheid en diefstal in archieven.

Een goed voorbeeld is ook het project 'ECCE! Eerste hulp bij calamiteiten'. Na een proefproject in Antwerpen en Mechelen in 2005 werd in 2007 een nieuw samenwerkingstraject opgestart. 32 organisaties, waaronder musea, archiefinstellingen, bibliotheken en kerken in Mechelen, Gent, Antwerpen en Leuven, werkten in netwerkverband aan een calamiteitenplan voor de eigen organisatie. De erfgoedcellen van Mechelen, Antwerpen, Gent en Leuven sloegen samen met FARO de handen in elkaar. Binnen elke stad werden de deelnemende cultureel-erfgoedorganisaties samengebracht met de lokale hulpdiensten om daarna in interstedelijk verband het traject aan te vatten. Een permanent netwerk verzekert de blijvende samenwerking op vlak van preventieplanning en onderlinge hulpverlening. Cultureel-erfgoedorganisaties kunnen op die manier actief gestimuleerd en begeleid worden om een preventie- en calamiteitenplan uit te werken. Beveiliging tegen diefstal en andere bedreigingen vormen hiervan een vast onderdeel.

Sinds kort is ook een traject opgestart met de eigen instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast kunnen cultureel-erfgoedorganisaties die gehuisvest zijn in een beschermd monument, genieten van adviezen, technische en administratieve ondersteuning, en toelagen voor bouwkundige en elektronische beveiligingsmaatregelen van het Vlaamse Gewest.

U vraagt of er duidelijke criteria zijn voor de publieke financiering van de beveiliging van musea. Naast het verlenen van informatie, advies en begeleiding vanuit verschillende instanties, is er uiteraard als sinds jaren de mogelijkheid tot het subsidiëren van beveiligingsmaatregelen, vroeger via het Museumdecreet, nadien via het Erfgoeddecreet en vandaag via het Cultureel-erfgoeddecreet.

Het Cultureel-erfgoeddecreet vertrekt van een complementair cultureel-erfgoedbeleid. De Vlaamse Gemeenschap kent structurele werkingssubsidies toe aan collectiebeherende organisaties die ingedeeld zijn bij het Vlaamse niveau. Musea die ingedeeld zijn bij het lokale of het regionale niveau vallen voor de subsidiëring onder de verantwoordelijkheid van de lokale of provinciale overheden. Hiervoor werd op 2 maart 2009 een protocol gesloten tussen de Vlaamse Regering, de Vereniging van de Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten waarin de indelingscriteria voor musea en culturele archiefinstellingen bij het lokale, regionale en Vlaamse niveau zijn vastgelegd.

De voorwaarde om ingedeeld te worden bij een bepaald niveau is het beschikken over een kwaliteitslabel. Om ingedeeld te worden bij het Vlaamse niveau wordt de werking van een organisatie getoetst aan een set van criteria waaronder het professionele beheer van de collectie met een prioriteitenbeleid op het vlak van behoud en beheer. De organisatie moet hierbij ondermeer beschikken over een veiligheids- en calamiteitenplan.

U vraagt of ik oren heb naar het voorstel om, naar analogie met de Franse werkwijze, te gaan werken met een erfgoedbeveiligingsadviseur. Voor cultureel erfgoed in Vlaanderen is er reeds een instantie die advies en ondersteuning geeft inzake de beveiligingsproblematiek. FARO biedt zoals gezegd praktijkondersteuning aan op het vlak van deskundigheidsbevordering, kwaliteitszorg, informatie en documentatie, management, publieksopbouw en -participatie en internationale samenwerking.

FARO detecteert noden, problemen en behoeften in het cultureel-erfgoedveld en stemt haar dienstverlening hierop af. Deze dienstverlening gaat van het opstarten van trajecten, het organiseren van opleidingen, het ter beschikking stellen van handleidingen tot het aanscherpen van kennis en het verspreiden ervan door studiedagen, publicaties en consulentschap. Binnenkort vindt er trouwens een studiedag plaats over beveiliging. Aspecten van behoud en beheer en veiligheid van het cultureel erfgoed in het bijzonder maken hier zeker deel van uit.

FARO kan worden geconsulteerd om de beveiligingsproblematiek te bespreken – ze hebben daarvoor iemand in dienst –, van waaruit dan een overleg kan worden georganiseerd met de lokale hulpdiensten zoals politie en brandweer, en eventueel met een inzake veiligheidsadvies vergunde onderneming.

Niettegenstaande de bestaande maatregelen en dienstverlening blijft beveiliging en het beperken van allerhande risico's een aandachtspunt waar we in de toekomst nog meer moeten in investeren. Het veiligheidsbeleid, de verbetering van de bewaarcondities van ons cultureel-erfgoed en calamiteitenpreventie zullen de komende jaren dan ook actueel blijven en om verdere investeringen vragen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de minister, als een minister zegt dat ze een uitgebreid antwoord zal geven, ben ik altijd wat sceptisch omdat een uitgebreid antwoord niet noodzakelijk een goed antwoord is. Dit was een goed antwoord. Ik heb er weinig aan toe te voegen. U geeft aan dat de Vlaamse overheid vrij indringend bezig is met de veiligheidsproblematiek. Dat leid ik af uit veel elementen van uw antwoord.

Ik ben het met u eens dat we aan risicoverkleining moeten doen, maar risico's volledig wegnemen zal natuurlijk nooit lukken.

Er is natuurlijk een mediatiek effect als een kunstwerk wordt gestolen, bij het Magritte-museum misschien nog meer dan bij de andere voorbeelden. Er zijn een aantal professionele kunstrovers op de baan, maar dit kan andere mensen op zeer gekke ideeën brengen. Worden er op het moment dat zo'n kunstroof in de aandacht komt, extra impulsen gegeven om gedurende een bepaalde periode extra waakzaam te zijn? Ik kan me inbeelden dat het sommige mensen op slechte ideeën brengt als ze zulke dingen in de krant lezen.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb er geen zicht op of er specifiek een actie aan wordt gekoppeld. Ik wil dit wel eens navragen.

Binnenkort is er een specifieke studiedag over dit probleem waar men de kans kan grijpen om op te roepen tot bijzondere waakzaamheid om ervoor te zorgen dat andere waardevolle kunstwerken niet worden gestolen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de aanbevelingen van de Brusselse cultuursector in het cultuurplan voor Brussel

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het cultuurplan Brussel

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, stellen dat Brussel een complex geheel is van verschillende beleidsniveaus en bevoegdheden, is tegelijk een open deur intrappen en een waarheid als een koe neerzetten. Ik wil het vandaag even hebben over de implicaties daarvan op het culturele beleidsniveau.

U weet dat cultuur in Brussel een bevoegdheid is waarin u verantwoordelijkheid draagt, evenals uw evenknie van de Franse Gemeenschap. U beiden bent de hoofdrolspelers. Maar ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en haar tegenhanger aan Franstalige kant, de COCOF, doen heel veel dingen, misschien meer op kleinschalig niveau, maar dat is niet altijd even duidelijk. Ook het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest geeft, ondanks het feit dat die niet over een culturele verantwoordelijkheid an sich beschikt volgens de bijzondere wet op de staatshervorming, een aantal impulsen via de bevoegdheid voor het imago van Brussel.

Op die manier zijn er een aantal grote spelers die mee een positieve uitstraling bezorgen aan Brussel en daarvoor van de gewestregering aanvullende middelen krijgen. Daarnaast is er nog het federale niveau, dat met een aantal grote federale instellingen toch nog altijd een belangrijke speler is. En daarnaast zijn er ook de negentien gemeenten die, in mindere of meerdere mate, een rol spelen.

Het is een lappendeken. Soms is er sprake van versplintering met soms een concurrentiële aanpak tot gevolg, maar een positief gevolg is dat we een uitzonderlijk rijk cultureel landschap krijgen doordat er impulsen vanuit verschillende hoeken komen. Tegelijkertijd is er ook een probleem van overhead, omdat alles naast elkaar wordt georganiseerd, de kosten soms oplopen en er sprake is van verspilling van overheidsmiddelen: dit is een objectief gegeven. Er is ook een uitdaging, want veel van de instellingen die in Brussel actief zijn, of ze nu groot of klein zijn, hebben een meertalige, multiculturele en vaak ook een internationale werking en daardoor beantwoorden ze moeilijker dan vroeger aan een aantal formele en administratieve inhoudelijke decretale eisen van de gemeenschappen om erkend en ondersteund te worden.

Om een antwoord te kunnen bieden aan dit alles, heeft de verzamelde cultuursector van Brussel, bij monde van het Brussels Kunsten Overleg (BKO)/Réseau des Art à Bruxelles (RAB), een uitgebreid plan opgesteld met duidelijke aanbevelingen aan de politieke wereld, aan u en aan ons allemaal, met voorstellen die het culturele aanbod in Brussel ten goede zouden komen. U kent het boekje zeker wel, we hebben het allemaal in de bus gekregen.

Zo wordt gedacht aan inspanningen om het aanbod geografisch en demografisch beter te spreiden in Brussel zodat meer Brusselaars makkelijker aan cultuur kunnen doen. Men doet bijvoorbeeld ook een voorstel om een ophijsting van ‘good practices’ te maken voor wat de cultuurparticipatie betreft, het ontwikkelen van kennisruimtes zoals een ‘museum van de immigratie’ waarin het cultureel erfgoed van de verschillende gemeenschappen die in Brussel actief zijn, aan bod zou kunnen komen, en zo meer.

Men heeft het ook over de harmonisatie van de Brusselse cultuurwaardebon. Zoals u weet, is dat een fel gesmaakt initiatief van de VGC dat openstaat voor iedereen, niet alleen voor Nederlandstaligen, laat staan voor Vlamingen. Het BKO vraagt zich af waarom dit niet op het niveau van de stad en van het gewest kan worden georganiseerd.

Het plan gaat ook over de spreiding en inplanting van culturele infrastructuur in de verschillende wijken, over investeringen waarin in bepaalde gevallen gemeenschappelijk zou kunnen

worden voorzien – of volgens het BKO zelfs zou moeten worden voorzien. Het BKO gooit ook een stok in het hoenderhok door te stellen dat dit geen verhaal is dat stopt aan de Brusselse administratieve grenzen, maar dat er een grotere uitstraling is van Brussel, van de Brusselse metropool, waar grote Vlaamse instellingen rond liggen waarmee misschien samenwerkingsverbanden gecreëerd kunnen worden. Op microniveau bestaat dit eigenlijk al met het Kaaitheater en de KVS die een bepaalde vorm van samenwerking hebben met Westrand en het CC Strombeek. Dit kan misschien worden opengetrokken.

Kortom, het is een grote politieke denkoefening, die voor sommigen misschien te ambitieus is. Het knelpunt daarin – maar dat heb ik niet in mijn vraag verwerkt omdat ik dit debat nu niet wil houden – is dat ze zelfs zo ver gaan door te stellen dat Cultuur moet worden geregionaliseerd. Ik zou dit even uit ons debat houden, want dit gaat op dit ogenblik te ver, we moeten stap per stap bekijken wat er mogelijk is om het cultureel aanbod in Brussel sterk te maken.

Het is in elk geval een prikkelend plan. Er werd over nagedacht door veel mensen. Een van de zaken die volgens mij nuttig zijn om op in te spelen, is het idee van een culturele coördinatiecél die, volgens een eenvormige regelgeving afgeleid uit decreten van beide gemeenschappen, zou moeten instaan voor het opmaken van een inventaris van actoren en evenementen, van wetten, decreten en reglementen en van ‘good practices’ en dergelijke meer, kortom voor meer coördinatie en gedeeltelijk ook voor het opstellen van een gewestelijk ontwikkelingsplan voor cultuur. Daarnaast wordt er uiteraard ook gepleit voor een samenwerkingsakkoord tussen de verschillende overheden.

Mijn vragen zijn eens te meer eenvoudig, de antwoorden zullen dat waarschijnlijk minder zijn.

Onderkent u de problemen die in het cultuurplan voor Brussel door de Brusselse cultuursector worden geschetst? Deelt u de bezorgdheden in algemene zin met de demografische en geografische invalshoek die erin aan bod komen? Dit zijn de meer algemene vragen.

Staat u ervoor open om op structurele manier samen te werken met de Franse Gemeenschap? Tijdens de vorige legislatuur hebben we hierover al vaak gedebatteerd. Wilt u zich engageren om een samenwerkingsakkoord uit te werken met de Franse Gemeenschap, maar ook met andere overheden zoals de VGC, de COCOF en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Dit is al een delicaat debat gebleken tijdens de voorbije legislaturen, maar nu biedt zich weer een nieuwe kans aan, want ‘een nieuwe minister, nieuwe kansen’, dat is altijd heel plezant.

Wat denkt u over de samenwerkingsverdragen tussen Brussel en de Rand?

En dan de meest concrete vraag: wat is uw houding tegenover die culturele coördinatiecél en welke stappen zult u concreet zetten in verband ermee? De Vlaamse Gemeenschap kan daarin een belangrijke rol spelen, en dat is eigenlijk waarvoor het BKO u uitnodigt.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de voorzitter, eind september werd inderdaad een ambitieus en coherent cultuurplan voor Brussel voorgesteld. Heel wat Nederlandstalige en Franstalige culturele actoren werkten gezamenlijk een plan voor de hoofdstad uit.

Er werd rond vijf thema's gewerkt: het eerste was diversiteit, interculturaliteit en de cultuurparticipatie, het tweede de ruimtelijke spreiding van cultuur, het derde de economische rol en de rol ‘tout court’ van de artiesten in een stad, het vierde een coherent cultureel beleid en communicatie en het vijfde de culturele uitstraling van een hoofdstad.

Dit plan komt natuurlijk niet uit de lucht gevallen: twee jaar geleden ontstond er al een samenwerkingsakkoord in Brussel tussen cultuurhuizen van beide gemeenschappen. Instellingen zoals het Brussels Kunstenoverleg (BKO) en Réseau des Arts de Bruxelles (RAB) zijn al jaren heel waardevol. Het zijn instellingen die vaak vernieuwende en creatieve denksporen uitwerken.

Dit samenwerkingsakkoord heeft geleid tot dit cultuurplan waarin 34 concrete actiepunten naar voren werden geschoven. Het uitgangspunt van de auteurs was dat Brussel heel wat potentieel heeft voor culturele ontwikkeling, maar dat het op dit ogenblik te weinig doet aan deze culturele uitstraling, onder meer omwille van het gebrek aan samenwerking en coördinatie over de taal- en cultuurgrenzen heen. Hierbij wordt vaak als vertrekpunt genomen dat Brussel één culturele ruimte is waarbij de opsplitsing tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap vaak wat kunstmatig overkomt. Dit kan ik als Brusselaar alleen maar beamen: Brussel is nu eenmaal een meertalig en intercultureel gebied.

Men kan de actiepunten onderverdelen in actiepunten die zich richten tot de kunstenaars en de kunstensector zelf, en in actiepunten die zich richten tot de beleidsmakers. Bij de eerste categorie hoort bijvoorbeeld het creëren van een peterschapsprogramma waarbij studenten met ervaren artiesten kunnen samenwerken in de aanloop naar een creatie of productie. Bij de tweede categorie hoort bijvoorbeeld de vraag naar een gezamenlijke cultuurcommunicatie en -marketing in Brussel.

Zoals de heer Gatz al aangaf, zijn er ook meer controversiële actiepunten bij, waaronder het voorstel om een coördinerende rol voor cultuur toe te kennen aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dat ook zou instaan voor de culturele uitstraling in het buitenland. Op middellange termijn pleiten de ondertekenaars voor een regionalisering van een aanzienlijk deel van de culturele bevoegdheden.

Men pleit in het cultuurplan ook voor de ontwikkeling van drie prioritaire cultuurzones: het Kanaal, het Jubelpark en de Europese wijk of Leopoldswijk.

De voorstelling van het plan in Wiels was indrukwekkend. Ik was niet alleen onder de indruk van het aantal aanwezigen, maar ook van de gedrevenheid van de deelnemers en van het geloof van iedereen die daar aanwezig was, in Brussel en in het Brusselse samenlevingsmodel. Daar aanwezig zijn, vond ik als Brusselaar een deugddoend moment.

Mevrouw de minister, hoe bent u of hoe is uw administratie betrokken of geraadpleegd geweest door dit platform? Hoe werd u geïnformeerd over de vorderingen of het eindresultaat?

In welke mate is dit cultuurplan voor Brussel nuttig? Welke conclusies trekt u uit dit plan?

In welke mate werd er voor Brussel een specifieke cultuurvisie en een beleid ontwikkeld, gezien de specifieke situatie van Brussel? Kunt u dit plan gebruiken bij de beleidsvoering ter zake?

In hoeverre kan het cultuurplan Brussel gekaderd worden in een betere samenwerking met onder meer, maar niet uitsluitend, de Franse Gemeenschap? Hebt u over het plan al overleg gepleegd met de andere gemeenschap? Kan het een aanzet vormen voor nauwer overleg met andere cultuurgemeenschappen?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mijnheer de voorzitter, ik wil alleszins zeggen dat ik blij ben dat mevrouw Schauvliege minister van Cultuur is en niet Bert Anciaux, want dan zou ik het risico hebben gelopen om me als enige niet-Brusselaar in deze discussie te mengen. Nu hebben we toch ook een stem van een Antwerpenaar en van een Oost-Vlaming in dit debat.

Ik heb het cultuurplan doorgenomen. Ik ben geen Brusselaar en ik heb natuurlijk niet dezelfde kennis van de details als de andere collega's, maar het is een heel verdienstelijk plan. Er staan enkele heel goede en terechte analyses in en ook heel wat oplossingen, die ik misschien niet onmiddellijk deel met de mensen van de cultuursector in Brussel.

Ik vraag me af of het niet nuttig zou zijn om in deze commissie het debat wat breder en uitgebreider te maken dan ons te beperken tot dit bestek van vragen om uitleg. Ik denk bijvoorbeeld aan een gedachtewisseling met de auteurs van het plan. Het lijkt me een heel

interessante zaak om de oplossingen uit het plan met hen te bespreken, want volgens mij zijn niet alle oplossingen even goed.

Ik denk bijvoorbeeld aan het feit dat men een heel erg doorgedreven samenwerking wil, waarbij het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de coördinerende rol op zich moet nemen. Ik vrees een beetje dat dit voor de Nederlandstalige cultuur zal inhouden dat we minder kansen zullen krijgen dan nu. Volgens mij moet er ook nog altijd een heel cruciale rol zijn weggelegd voor de VGC.

Er zijn dingen waarin ik me niet echt kan vinden, want men stelt bepaalde staatkundige verworvenheden in vraag. Ik merk een groot pleidooi op voor het tweetalig onderwijs in Brussel. De Brusselaars zullen beamen dat er al heel wat inspanningen worden gedaan voor de tweetaligheid in het onderwijs, dat men heel vroeg en intensief begint met het aanleren van een tweede taal. Nu echt overstappen op een volledig tweetalig onderwijs, lijkt me toch ook niet de juiste oplossing.

Ik denk dus dat het nuttig zou zijn om een iets uitgebreider debat te houden alvorens effectief beleidskeuzes te maken op basis van het voorliggende plan.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Mijnheer de voorzitter, een van de grootste voordelen van dit plan is dat het niet zwemt in onduidelijke taal, dat het heel goed gestructureerd is en gewoon een aantal punten van debat aanreikt waarvan we als Brusselaars elke dag aanvoelen dat ze toch eens besproken moeten worden. Zonder zoals de vorige spreker te vrezen dat hierdoor Vlaamse verworvenheden in vraag zouden worden gesteld, wil ik toch wijzen op de heel constructieve en voorzichtige toon van deze tekst.

In punt 24 op pagina 38 worden misschien de meest controversiële dingen gezegd, maar het gaat eigenlijk gewoon over de wenselijkheid van een samenwerking tussen de VGC en de COCOF. Als Brusselaar is men zich goed bewust van het evenwicht dat in Brussel bestaat. We zijn geen wereldvreemde dromers die de bevoegdheden van de VGC en de verworvenheden van de Vlamingen in Brussel zouden willen afbouwen – we kennen onze Franstalige pappenheimers.

Mij interesseert in die tekst de wil tot samenwerking. Dat blijkt ook uit de dynamiek van dit plan. Samenwerking is belangrijk. Bij meer dan de helft van de Brusselse gezinnen is Frans niet meer de taal die thuis gesproken wordt. Brussel wordt steeds meer een internationaal lappendeken. Daar zijn de Vlamingen al langer van overtuigd. Ook bij veel Franstaligen dringt het besef door dat het Brussel van 2009 niet meer het Brussel van de jaren zestig is.

Als er een samenwerkingsverband wordt opgezet tussen het Théâtre National en de KVS, is het merkwaardige gevolg dat er vooral aan Franstalige kant enorm veel belangstelling is om naar voorstellingen in de KVS te gaan. Sinds die onder- of boventiteld zijn, profiteren Franstaligen ervan om kennis te maken met de Vlaamse cultuur. Ik denk, collegae, dat wij dit enkel kunnen toejuichen.

Het gaat hier niet om een pleidooi om de culturele politiek in Brussel te regionaliseren. Wij weten dat dat, als het ondoordacht zou gebeuren, rampzalig zou zijn voor de Vlaming. Wij kennen onze geschiedenis. Nogmaals, we zijn geen wereldvreemde dromers.

Ik wil het vooral hebben over die samenwerking. In punt 24 staan enkele pistes waarover we moeten spreken. Ik zeg niet dat ze allemaal onmiddellijk door u onderschreven moeten worden, mevrouw de minister. Maar zoals de vorige spreker heeft gesuggereerd, zou het misschien interessant zijn om eens enkele mensen uit te nodigen om daarover te spreken. Dat kunnen wat mij betreft Nederlandstaligen en Franstaligen zijn.

We kunnen het punt negeren, maar niet lang meer. In Brussel is aan de basis een levensgrote wil tot samenwerking, meer begrip en meer respect tussen de twee gemeenschappen dan in

het verleden, en daarover gaat het mij. Vanuit het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering moeten wij dit stimuleren. Dat niet stimuleren zou heel spijtig zijn.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat je als nieuwe minister van Cultuur ongelofelijk blij moet zijn als je zo'n plan krijgt waar twee jaar aan gewerkt is. Ik hoop van harte dat het u heel erg heeft geïnspireerd bij het maken van uw beleidsbrief en bij andere initiatieven die u zult nemen.

De samenwerking tussen het Brussels Kunstenoverleg en het Réseau des Arts à Bruxelles toont ons hoe men kan samenwerken. Twee jaar hebben quasi alle belangrijke actoren uit de culturele sector, zowel Nederlandstalig als Franstalig, samengewerkt en nagedacht over wat een cultuurplan voor Brussel zou kunnen zijn. Er staan heel wat concrete maatregelen in, zoals een museum van immigratie of het oprichten van een culturele coördinatiecel.

Daarnaast ook ongelofelijk belangrijk zijn de synergieën die gecreëerd worden op het terrein, en die zij ook graag politiek vertaald zouden zien. Dat steunen wij. Het gaat dan om samenwerken met de gemeenschappen. Daar kun je in Brussel niet meer onderuit als je een efficiënt cultuurbeleid wilt voeren. Cultuur is in Brussel een ongelofelijke troef, niet enkel voor Brussel zelf, maar ook voor de internationale uitstraling. Daarvoor is de samenwerking tussen de gemeenschappen belangrijk, net als de samenwerking tussen de verschillende instellingen en de samenwerking tussen Brussel en haar omgeving.

Ik weet dat er maatregelen in staan die financieel of politiek wellicht niet haalbaar zijn, maar er zijn er ook heel wat die wel vertaald kunnen worden naar een cultuurbeleid. Hoe zult u dat doen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Gatz, ik kan u geruststellen. Ik heb het plan niet in mijn bus gevonden: ik heb het op het kabinet gekregen met een hele toelichting erbij, nog voor de officiële voorstelling. We hebben dat met veel genoegen in ontvangst genomen.

Ik wil opmerken dat ik een bijzondere waardering heb voor het geleverde werk. Er is twee jaar hard aan gewerkt. Er is een intens debat aan voorafgegaan. Dit is een zeer mooi traject dat door de Brusselse cultuursector is afgelegd. Het is een zeer verdienstelijke poging om cultuur in Brussel te versterken en beter af te stemmen. Dat blijkt ook op het veld, waar heel wat concrete samenwerkingsverbanden zijn ontstaan. U hebt naar enkele verwezen.

Dat de cultuursector in haar plan de bestuurlijke complexiteit van Brussel niet uit het oog verliest, is ook bijzonder interessant. Maar het moet wel duidelijk blijven wie welke bevoegdheden en engagementen opneemt. Ik zou in deze context niet van problemen willen spreken. Ik zie het wel als een maatschappelijke en cultureel complexe stad in volle ontwikkeling met boeiende uitdagingen.

Mijnheer Gatz, ik deel de bezorgdheden over de demografische en geografische spreiding van het cultuuraanbod in Brussel. Dit is een bezorgdheid die kenmerkend is voor het Vlaamse cultuurbeleid van de laatste 40 jaar. Meer bepaald de aandacht in het plan voor interculturaliteit en participatie vind ik zeer belangrijk. Cultuurparticipatie wil ik als rode draad door mijn beleid hanteren. Een beleid mag niet enkel voor een bepaald deel van de bevolking zijn. Net zoals het Nederlandstalig onderwijs in Brussel kinderen en gezinnen bereikt over taal- en demografische grenzen heen, zo is het aan te moedigen dat ook de culturele sector in Brussel tot een betere spreiding en bereik wil komen.

Een aantal culturele actoren werkt al structureel samen in Brussel. Daar hebt u ook naar verwezen. Ik ben voorstander van een uitbreiding van deze samenwerkingsverbanden. Maar het doortrekken van deze samenwerking over de taalgrenzen heen tot een structureel politiek niveau is geen evidentie. De politieke realiteit van de laatste jaren gebiedt ons deze eerlijkheid vandaag. Ik ben er dan ook voorstander van om in eerste instantie projectmatige samen-

werkingen op te zetten en eventueel gezamenlijke beheersovereenkomsten te ontwikkelen waarbij heldere en duidelijke afspraken worden gemaakt in functie van wederzijdse engagementen en concrete samenwerking op het veld. Samenwerkingen die nu al bestaan, bewijzen dat dit goed werkt en dat dit de weg is die we verder moeten inslaan.

Cultuur is in Brussel een belangrijke kwestie, zowel voor de stedelijke ontwikkeling in al zijn aspecten, als voor de cultuurparticipanten in de wijde omgeving, als voor het internationale aspect bij de positionering van de stad. Afstemming met mijn collega's in de Vlaamse Regering is dan ook een must. Ik ben dus uiteraard bereid om hierover verder te overleggen met mijn collega's bevoegd voor Brussel en de Rand.

Ik weet niet of het een goede optie is om een aparte culturele coördinatiecél op te richten om specifiek de vigerende wetgevingen op elkaar af te stemmen. Ik denk van niet. Een coördinatiecél kan wel heel interessant zijn als het om samenwerking gaat, maar de wetgeving op elkaar afstemmen lijkt me een zaak die in eerste instantie het parlement toekomt. Het afstemmen van vigerende wetgevingen moet ook een aandachtspunt zijn voor andere sectoren. Als men met een coördinatiecél bedoelt dat er meer samenwerking moet zijn op het veld, ben ik er voorstander van. Maar als daar gesleuteld moet worden aan regelgeving, denk ik dat het een stap te ver is.

In het voorbije decennium zijn meerdere intenties geuit in het voordeel van een soort cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap. Toch is dat er nog niet gekomen, wat uiteraard te maken heeft met de complexe communautaire relaties in België. Cultuur is geen wereld op zich, maar is nauw verbonden met de politieke en de dagelijkse realiteit. Het cultuurplan geeft dit ook meermaals aan. Een samenwerkingsakkoord dat nog verder gaat – u vraagt naar een akkoord dat ook de VGC, COCOF en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest impliceert – en dat mogelijk raakt aan de bevoegdheidsverdeling Cultuur kan volgens mij niet aan de orde zijn en kan zelfs strijdig zijn met de Grondwet. Het staat ook niet in het regeerakkoord.

Mijnheer Delva, er is geen rechtstreekse betrokkenheid of raadpleging geweest van de Vlaamse overheid. Het initiatief komt van de culturele actoren in Brussel. De verantwoordelijken voor het cultuurplan zijn wel voor de presentatie ontvangen op mijn kabinet om hun voorstellen omstandig toe te lichten. Na de presentatie werd ook mijn administratie geïnformeerd over de resultaten van twee jaar overleg.

Het cultuurplan lijkt me een zeer nuttige oefening omdat voor het eerst de Brusselse actoren over de taalgrenzen en communautaire verschillen heen tot een gezamenlijke visie komen over hoe cultuur in Brussel een belangrijke maatschappelijke rol kan spelen en een betere ondersteuning kan krijgen. Tegelijk is het plan zeer ambitieus opgevat, en dat hoort ook zo. Daar ben ik ook blij om.

Met de collega's in de Vlaamse Regering willen wij werk maken van een Vlaamse aanwezigheid in Brussel en een belangrijke beleidspartner zijn in en voor Brussel. Het regeerakkoord heeft hier duidelijk onze lijn uitgezet. Ik wil echter benadrukken dat de uitwerking van een groot aantal aandachtspunten maar mogelijk zal zijn door een stapsgewijze aanpak. Ik wil hierover ook overleg plegen met mijn collega binnen de Vlaamse Regering die bevoegd is voor Brusselse aangelegenheden.

Mijnheer Delva, ik wil de inspanningen die de Vlaamse Regering doet in Brussel voortzetten. De Vlaamse cultuuroverheid houdt vast aan een sterke ondersteuning van het cultuuraanbod in Brussel. Naast de inspanningen die de VGC neemt, blijft de Vlaamse Gemeenschap via de diverse sectorale decreten ook grote en kleine instellingen in Brussel steunen. De Vlaamse Gemeenschap heeft de voorbije decennia grote inspanningen geleverd voor de ontwikkeling van het culturele leven in de hoofdstad, zowel op het vlak van de infrastructuur, als de structurele ondersteuning van kunst- en cultuurhuizen en ondersteuning van de participatie.

In het plan worden voorstellen gedaan voor een betere afstemming tussen alle actoren. Dit is bijzonder nuttig, want het culturele aanbod in onze hoofdstad moet bij uitstek veelvormig zijn. Ik lees het betreffende cultuurplan voor Brussel dan ook graag als een open plan, dat kan inspelen op de snel evoluerende noden van een grootstad. Dat hoort ook zo. Op het vlak van participatie, spreiding en afstemming in aanbod en werking levert het plan interessante aanzetten. Binnen de grenzen van mijn bevoegdheid wil ik dan ook meewerken aan de voorstellen die binnen het cultuurplan geformuleerd worden.

U vraagt in hoeverre het cultuurplan Brussel kan worden gekaderd in een betere samenwerking met de Vlaamse en Franse Gemeenschap. Is er over het plan al overleg gepleegd met de andere gemeenschappen? Het cultuurplan is op zich reeds een goed voorbeeld van hoe de samenwerking over de taalgrenzen heen in de praktijk mogelijk is. Het is een heel nuttige oefening. Het plan heeft zeker een aantal kiemen om tot samenwerking met de Franse Gemeenschap te komen. Ik zal dit bij een overleg met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap zeker opnemen als agendapunt.

Daarbij wil ik erop wijzen dat er ook nu reeds en in het verleden tussen beide overheden wordt samengewerkt. Zo was er onlangs nog een overleg betreffende het filmbeleid. Maar ook in diverse instellingen is er een wederzijds engagement, bijvoorbeeld bij BOZAR en Flagey. Er is ook de KVS, waar de diverse Brusselse overheden en de Vlaamse Gemeenschap samenwerken.

Men zegt dat men blij is dat er niet alleen Brusselaars bij dit debat betrokken zijn. Ik denk dat we allemaal Vlamingen zijn en dat Brussel voor ons heel belangrijk is. We moeten dat in die context bekijken. Ik wil dit heel ruim en open bekijken, zelfs in een internationale en in een interculturele context, zoals de heer Van Der Taelen het zo mooi heeft verwoord.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de minister, ik waardeer de open opstelling die u de komende maanden en jaren aan de dag zult leggen om op deze open uitnodiging – zoals u het zelf zegt – in te gaan en stap voor stap na te gaan wat er aan bijkomende samenwerking kan gebeuren. We zullen zien of er vorderingen in gemaakt worden. Ik weet ook dat dit niet alleen de verantwoordelijkheid is van de Vlaamse Gemeenschap: de verschillende actoren die door het BKO worden opgeroepen om beter samen te werken, moeten allemaal hun verantwoordelijkheid opnemen.

Ik heb inderdaad misschien in mijn vraag over de culturele coördinatiecel te veel gefocust op de vigerende wetgeving. Het gaat daar inderdaad maar in laatste instantie over. De culturele coördinatiecel moet een rol spelen als positieve katalysator in de samenwerking tussen de verschillende overheden. Ik heb gehoord dat u daar brood in ziet.

Ik vind het voorstel van de heer Wienen om een gesprek aan te gaan met het Brussels Kunstenoverleg een goed voorstel. Zijn voorgangers zouden dit allicht van tafel hebben geveegd, maar ik zie een nieuwe wind in het Vlaams Belang. Ik waardeer zijn constructieve houding. Mevrouw de minister, los van het feit of dit gesprek er komt of niet, neem ik aan dat u toch ook contacten zult hebben met het BKO op ministerieel niveau. Dat lijkt me echt wel noodzakelijk.

De heer De Gucht en ik delen uw mening niet dat het afsluiten van een samenwerkingsakkoord – dat heeft deze discussie al een decennium lang gehypothekeerd – tussen, laat ons eerst zeggen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, voor u afhankelijk is van de politieke context. Alles is altijd afhankelijk van een politieke context. Als er één ding is dat niet zou mogen worden bezwaard door politieke hypothesen, dan is het wel een culturele samenwerking. De voorbije jaren hebben we er ons veel te veel in vast gereden. Als we dit kunnen loskoppelen, dan ligt een samenwerkingsakkoord misschien wel dichterbij dan u denkt. Maar goed, dat debat zullen we de komende periode nog voeren.

Ik zal u met plezier een exemplaar bezorgen van Het Verdriet van Brussel. Dat is een boekje dat door het Liberaal Kenniscentrum is opgemaakt en dat vanuit een andere invalshoek naadloos aansluit bij dit cultuurplan voor Brussel. Wat loopt Brussel mis aan inkomsten door het feit dat de coördinatie nu onvoldoende gebeurt? Men heeft dat becijferd. In vergelijking met steden als Washington, Berlijn en Amsterdam, zou dat 1,5 miljard euro per jaar zijn. Dat is zeer veel. Ik laat de cijfers over aan ieders interpretatie, maar het is zeer veel. Het gaat er niet alleen over dat een cultureel aanbod in een stad als Brussel geld moet opbrengen voor de gemeenschap. Dat is maar een afgeleide van het feit dat er een cultureel aanbod in een stad is, maar het is een cijfer dat voor zich spreekt.

We staan nu voor de uitdaging om de cultuurpolitiek in Brussel beter aan te sturen en te coördineren, ook vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Als dat zou kunnen gebeuren, dan zal dat niet alleen voor Brussel en de Brusselaars positief zijn, maar ook voor de zeer ruime omgeving rond de stad en het gewest, om niet te zeggen voor de helft tot twee derde van het Vlaamse grondgebied. Het zal een boost geven voor de culturele aanknopingspunten met Gent, Antwerpen, Leuven, Mechelen en de brede regio eromheen. Ik zal het u met plezier bezorgen zodat het u inspiratie kan bieden voor uw beleid.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben er zeer verheugd over. Er zijn een aantal dingen die ik onthoud, namelijk dat u zeer veel waardering hebt voor het geleverde werk. U noemt het een zeer verdienstelijke poging om het culturele leven in Brussel te versterken. U zegt ook dat de bestuurlijke complexiteit geen nadeel mag zijn voor de talloze culturele actoren in Brussel. U deelt ook de fundamentele uitgangspunten van het cultuurplan, namelijk aandacht voor interculturaliteit en aandacht voor cultuurparticipatie. U zult binnen de grenzen van uw bevoegdheid graag meewerken aan een aantal punten van het plan. Ik kan dit alleen maar toejuichen.

Ik ben ook blij dat u nu al aangeeft dat u de inspanningen van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, onder andere op cultuurgebied, absoluut wil voortzetten. We mogen nooit onderschatten hoeveel de Vlaamse Gemeenschap de voorbije decennia heeft geïnvesteerd in het culturele leven in Brussel, gaande van gemeenschapscentra tot de KVS. Het heeft de Vlaamse Gemeenschap in Brussel versterkt. Het heeft ons mee op de kaart gezet. Cultuur is het middel bij uitstek om de Nederlandstaligen in Brussel de plaats te geven die ze verdienen. We doen dit vanuit onze eigenheid, maar in een heel grote openheid. Daarom ben ik blij dat eenzelfde openheid aan de dag wordt gelegd in uw antwoord.

Heel wat sprekers hier hebben aangegeven dat samenwerking voor hen de weg is om het culturele leven in Brussel zo goed mogelijk te ondersteunen. Misschien kan een samenwerkingsakkoord de einddoelstelling blijven. Ik blijf het steunen. Maar ik begrijp u als u zegt dat we concreet op het terrein moeten nagaan hoe we kunnen samenwerken en dat we dingen stapsgewijs moeten aanpakken. Ik denk dat dit nuttig is. Talloze actoren hebben ook al bewezen dat het tot prachtige resultaten kan leiden.

Mevrouw de minister, ik wens u voor uw Brussels cultuurbeleid een rustige vastheid toe. Ik denk dat dit oplossingen kan brengen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mevrouw de minister, wat me vooral is opgevallen in uw antwoord is een gezonde dosis realisme. De heer Van Der Taelen heeft gezegd dat het geen dromers zijn. Ik geloof dat ook wel. Maar als je het plan doorneemt, zie je dat de Brusselse cultuursector dermate enthousiast is dat er ook zaken in staan die niet of nauwelijks realiseerbaar zijn, ook al omwille van de politieke realiteit en de complexe relaties in dit land.

Ik ben blij dat u zegt dat we niet gaan sleutelen aan regelgeving. Het kan niet de bedoeling zijn om op die manier de cultuur in Brussel een extra boost te geven.

Mijnheer Gatz, ik geloof dat het Friedrich Nietzsche was die zei: “Als uw tegenstanders u schouderklopjes geven, weet dan dat u niet uw eigen weg bewandelt, maar die van een ander”. U maakte mij plotseling zeer ongerust. Ik wou enkel zeggen dat dit een interessante nota was en dat we daar een breder debat over moesten kunnen voeren dan wat we nu doen met een vraag om uitleg. Ik denk dat die nota meer verdient. Dat betekent natuurlijk niet dat die nota voor mij plots het alfa en omega is, maar er staan enkele interessante pistes in.

Wat betreft het antwoord op een vraag over de samenwerking inzake de Vlaamse Rand, wil ik er toch even voor waarschuwen dat als we, zoals meermaals in het plan staat, Brussel zien als een metropool van twee miljoen inwoners die redelijk breed gaat, dat toch enigszins zou kunnen contrasteren met de, toch nog altijd aanwezige, ambitie van de Vlaamse Regering om te zorgen voor een versterking van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand. We moeten heel voorzichtig zijn zodat we die versterking van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand, een beleid dat me heel na aan het hart ligt, niet in de wielen rijden.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Mevrouw de minister, we wisten natuurlijk al lang dat u een belangrijk actor bent in deze problematiek, maar sinds gisteravond weten we ook dat u een actrice bent, we hebben met veel belangstelling gekeken naar uw prestatie in een Gents theater. Ik kan enkel maar toejuichen dat u zulke dingen doet. Ik zou ze kunnen plaatsen onder de noemer ‘participerende observatie’. Ik hou van mensen die zich willen onderdompelen in een sector, want er gaat niets boven het aanvoelen ervan. Het is goed om, zoals u hebt gedaan, eens mee te doen aan een repetitie van een theatergroep om te weten hoe dat in elkaar zit. Ik hou niet van ministers die enkel theoretische papers lezen en dan zwaarwichtige uitspraken doen. U zult misschien door uw ervaringen in het NTG, indrukken hebben opgedaan die u kunnen steunen bij de uitbouw van uw beleid.

Ik wil hierop doorgaan, want we hebben het hier over Brussel en u weet dat dit parlement zich in Brussel bevindt. We willen hier mensen uit Brussel uitnodigen, maar waarom zouden we niet eens participerend gaan observeren en op een avond met een paar actoren gezellig naar een voorstelling gaan? Waarom zouden we dan niet met een paar Franstalige en een paar Nederlandstalige mensen van goede wil, van gedachten wisselen? Dat heeft altijd een meerwaarde. Ik heb natuurlijk niets tegen een hearing hier, maar mijn collega’s zullen het wellicht eens zijn met de suggestie om eens iets te organiseren zoals een voorstelling in de KVS of in het Théâtre National waarbij we de mensen die hebben meegewerkt aan dit schrijven, kunnen ontmoeten en we van gedachten kunnen wisselen in een aangename omgeving – niet dat dit onaangenaam is, maar ik denk dat niets meer waard is dan een bezoek ter plekke.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Ik denk dat de heer Van Der Taelen zin heeft om eens te gaan stappen in Brussel en dit een beetje als een excuus wil gebruiken.

Ik zou het graag nog even willen hebben over het antwoord van de minister op de vragen over het cultuurplan. Ik ben bijzonder verheugd met het antwoord dat de minister heeft gegeven, want ze gaat de samenwerking op het terrein zelf ook stimuleren en ter harte nemen en ze ziet een culturele coördinatiecel inzake samenwerking ook wel zitten. Dat is een belangrijke eerste stap.

Mevrouw de minister, ik heb u ook niet horen zeggen dat u tegen een cultureel samenwerkingsakkoord bent, maar wel dat u voor een stapsgewijze aanpak bent. ‘It takes two to tango’, dus moet ook de Franse Gemeenschap meedoen, want het is niet omdat hier goodwill bestaat, dat die ook aan de andere kant kan worden gevonden. Ik hoop echter van harte voor de culturele scène of het culturele leven in Brussel dat dit wel gebeurt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een aantal puntjes. Over de culturele coördinatiecel wil ik benadrukken dat het afhangt van de invulling ervan, van wat we ermee doen. De samenwerking is daarbij belangrijk. De heer Gatz had zich nogal toegespitst op het afstemmen van wetgeving, van regelgeving en daar maakte ik nogal wat voorbehoud bij, maar als het echt om samenwerking gaat, dan graag, dan moeten we eens bekijken hoe we dit kunnen uitwerken.

Wat specifiek het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap betreft, heb ik inderdaad niet gezegd dat dit voor mij absoluut niet kan worden besproken, ik heb gewoon gewezen op het feit dat men daar al jaren aan werkt en dat men daar tot op heden nog niet in is geslaagd. Ik ga de uitdaging graag aan om te bekijken wat er mogelijk is.

Wat ik wel heb gezegd, mijnheer Gatz, maar waaruit u verkeerdelijk afleidt dat ik iedere samenwerking zou afwijzen, is dat wanneer men nog verder gaat en men de bevoegdheidsverdelingen voor wat cultuur betreft, zou wijzigen, dat voor mij te ver gaat. Dat zou ook een aanpassing vragen aan de Grondwet, en dat is niet aan de orde. Ik had het specifiek daarover. Dat is voor mij een stap te ver, en daarvoor biedt het regeerakkoord ook geen ondersteuning.

Ik wil dus proberen om akkoorden te sluiten, maar ik ben ook realistisch en ik besef dat als men daar al jaren mee bezig is, dat niet van vandaag op morgen zal lukken. De ambitie is er, maar ik blijf realistisch. Ik heb hier al een tijdje ervaring als parlementslid en dus weet ik dat we er beter geen termen opkleven zoals ‘onverwijld’, want dan wordt men daar vijf jaar lang mee geconfronteerd.

Mijnheer Van Der Taelen, in verband met uw uitnodiging om samen op stap te gaan in Brussel, kan ik u vertellen dat ik al heel wat werkbezoeken in Brussel heb afgelegd en al heel wat boeiende en interessante avonden heb meegemaakt, maar als dit door de commissie wordt voorgesteld, ga ik graag mee.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■